

Františkovo slovo

č.72

Papež o hladu ve světě: Ježíš nemluvil o boji s chudobou, ale rozmnožil chleby

Papež František o trojí ďábově metodě a štítu pokory

František : modlete se za synodu, abychom byli poslušni Duchu svatému

Cílem manželského života není pouze zůstat spolu navždy, nýbrž navždy se milovat

Úvodní promluva generálního relátora biskupské synody

František: Synoda není parlament, je prostorem pro Ducha svatého, ne pro kompromisy

Nevzdorujme Božímu milosrdenství, kázal dnes papež František

Každá diecéze otevře svou Svatou bránu milosrdenství

Biskup Vesco: nerozlučnost je charakteristikou každé lásky

Rodinný duch je ústavou církve

Synodní otcové požadují lepší přípravu na manželství

Papež: Bůh neopouští spravedlivé, ale bezbožníkům odnímá jméno

Papež kázal o bdělosti a rozlišování

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež o hladu ve světě: Ježíš nemluvil o boji s chudobou, ale rozmnožil chleby

Vatikán. Majitel italské potravinářské firmy Danilo Fossati a zakladatel hnutí *Comunione e Liberazione*, Don Luigi Giussani. Tito dva muži stáli před pětadvaceti lety u zrodu dobročinné nadace, nazvané „Potravinová banka“, která shromažďuje potravinové přebytky a rozváží je do charitních středisek. Pouze v letošním roce díky své dobrovolnické síti zásobila více než půldruhého milionu potřebných lidí. Členové nadace dnes zcela zaplnili vatikánskou aulu Pavla VI. a někteří dokonce sledovali zvláštní audienci s papežem Františkem ze Svatopetrského náměstí. **„Hlad, který dnes ohrožuje životy a důstojnost tolika lidí, je pohoršením a nespravedlností. A dovolím si říci více – je to hřích“**, neváhal vyslovit Petrův nástupce.

„Ve světě, který oplývá potravinovými zdroji a vyznačuje se obrovským technologickým pokrokem, je příliš mnoho lidí, kterým se nedostává nezbytných prostředků k přežití, a to nejenom v chudých zemích, ale stále více také v bohatých a rozvinutých společnostech. Situace se zhoršila nárůstem migračního toku, který do Evropy přivádí tisíce uprchlíků, kteří odešli ze svých zemí a potřebují vše.“

Když se Ježíš setkal s hladovějícím zástupem, nepřehlížel tento problém, ani nevyslovil řeč o boji s chudobou, pokračoval papež. Uskutečnil zázrak rozmnožení chlebů a ryb, což nám sice není umožněno, ale přesto lze vykonat pokorná gesta, která mají sílu zázraku.

„Především se můžeme vychovávat k lidskosti, k rozpoznání toho, co je lidské v každém potřebném člověku...Vaše nadace vznikla díky dvěma mužům, kterým nebylo lhostejné volání chudých lidí. Pochopili, že je třeba změnit mentalitu, že zdi individualismu a egoismu je nutné strhnout.“

„Dávat najíst tomu, kdo má hlad“ – z této naléhavé Ježíšovy výzvy církev učinila jeden ze skutků tělesného milosrdenství. Papež členům charitativní nadace připomenul, aby při každodenním setkávání s lidmi nezapomínali na to, že před nimi nestojí čísla:

„Mějte to stále na paměti a dokažte se jim dívat do tváře a do očí. Stiskněte jim ruku, rozpoznávejte v nich Kristovo tělo, pomáhejte jim, aby opětovně nabyli své důstojnosti a postavili se na nohy. Budte pro chudé lidi bratry a přáteli, dávejte jim pocítit, že jsou před Božím zrakem důležití. Jistě se setkáte s obtížemi – ať vás to však neodradí, ale spíše povzbudí ke vzájemné podpoře a závodu v činorodé milosrdné lásce.“

Vyzýval Petrův nástupce italskou nadaci *Banco Alimentare* a při závěrečné modlitbě Zdravas Marie její členy požádal, aby v onu chvíli nemysleli na sebe, nýbrž na konkrétní tváře hladovějících.

Papež František o trojí ďábově metodě a štítu pokory

Vatikán. Pokora je onou nezbytnou ctností, která nás – s Boží pomocí – chrání před typickými ďábovými úklady: zkorumpovaností, marnivostí a touhou po moci, které rozněčují pýchu. Papež František o tom kázal při dnešní ranní mši, kterou slavil pro jednotku Vatikánské stráže v souvislosti s nedávným svátkem jejího patrona, svatého archanděla Michaela. Petrův nástupce se zamýšlel nad prvním liturgickým čtením (z tohoto svátku) z knihy Zjevení (Zj 12, 7-12a), které mluví o „boji na nebi“. Jak řekl, válka mezi dobrem a zlem probíhá každý den v srdcích mužů i žen, křesťanů i nekřesťanů.

„Je to válka mezi dobrem a zlem, ve které si musíme vybrat, co chceme – zda dobro, anebo zlo. Avšak válečné metody, jakých užívají andělé a jejich nepřítel velký had – starý ďábel,

jsou zcela protikladné. Ve vstupní modlitbě žádáme archanděla Michaela o milost ochrany před ďáblovými metodami – úklady. Ďábel rozsévá léčky; z jeho rukou nikdy nepadne sémě života, jednoty, avšak stále jen úklady."

Další Satanovou metodou jsou svody, pokračoval papež František. Ďábel okouzluje a dobře se prodává, avšak na konci špatně platí. V evangeliu se tento pán poprvé objevuje při dialogu s Ježíšem během Kristova čtyřicetidenního postu na poušti, poukázal papež a vyjmenoval pokušitelovy nabídky.

*"Jsou to tři stupínky této metody starého hada, ďábla. Prvním je vlastnictví – v tomto případě chléb. Bohatství, které postupně dovádí do zkaženosti. A zkaženost není nic pohádkového, nýbrž je všudypřítomná. Korupce je natolik rozšířená, že mnozí lidé za pár peněz prodají duši, štěstí, život – prodají všechno. To je první stupínek – **peníze a bohatství**. Když jich máš dost, cítíš se důležitý a vystupuješ na druhý stupeň – **marnivost**. Jak říkal ďábel Ježíšovi – vrhni se dolů z vrcholu chrámu, ať si užijeme podívané! To je život v marnivosti. A třetím stupněm je **moc, pýcha a domýšlivost**."*

Mnohé lidi dovádějí první dva stupně pokušení do směšnosti, poznamenal římský biskup. Ve svém Inutí k majetku a marnivosti jsou jako pávi, kterým se líbí vnější chvála. Avšak pocit Boží všemohoucnosti je těžkým hříchem, zdůraznil Svatý otec a doporučil členům Vatikánské stráže zbraň v boji proti ďáblovým úkladům: cestu pokory:

"Čím bude vaše služba pokornější – ve smyslu Ježíšovy pokory, tím bude pro nás všechny úrodnější a užitečnější...Co je to Ježíšova pokora? Když se vrátíme k vyprávění o trojím pokušení, nenajdeme v něm ani jediné Ježíšovo vlastní slovo. Ježíš neodpovídá vlastními slovy, nýbrž slovy Písma, a to natřikrát. Učí nás, že s ďáblem nelze vést dialog, a to nám pomáhá, když přichází pokušení."

Řekl papež František při mši svaté, kterou dnes ráno slavil pro Vatikánskou stráž v kapli Governatorátu městského státu Vatikán a v jejímž závěru předal pozdravy od svého předchůdce Benedikta XVI. Letošní slavnost Vatikánské stráže, která v příštím roce oslaví dvousté výročí od svého založení, doprovázela slavnostní přísaha čtrnácti nových policistů. Nastává po dvouleté zkušební lhůtě. Noví strážníci tak posílí jednotku, která dnes čítá 140 mužů a věnuje se zejména policejním úkolům – tedy ochraně papeže při jeho výjezdech mimo Vatikán a kontrole poutníků na náměstí sv. Petra.

4.10.2015

František před Angelus: modlete se za synodu, abychom byli poslušni Duchu svatému

Vatikán. Po skončení eucharistické slavnosti v Bazilice sv. Petra vystoupil papež František do své pracovny ve Vatikánském paláci, odkud vedl modlitbu Anděl Páně. Ve své promluvě se opět vrátil k tématu manželství a rodiny ve vztahu k právě zahájené synodě:

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Před několika okamžiky skončila v Bazilice sv. Petra eucharistická slavnost, kterou jsme zahájili Řádné generální shromáždění biskupské synody. Synodální otcové se sjeli ze všech koutů světa a shromáždili se kolem Petrova nástupce, aby po tři týdny setrvali v pozorném duchovním a pastoračním rozlišování a zamýšleli se nad povoláním a posláním rodiny v církvi a ve společnosti. S pohledem upřeným na Ježíše budeme, na základě učení o pravdě a milosrdenství, hledat co nejvhodnější cesty, jimiž se má církev ubírat s rodinami a pro rodiny, aby se původní Stvořitelův záměr s mužem a ženou mohl uskutečňovat v dnešním světě a působit v celé své kráse a síle.

Liturgie této neděle nám překládá právě základní text z Knihy Genesis o komplementárnosti a vzájemnosti muže a ženy (srov. *Gen 2,18-24*). Proto – říká Bible - opustí muž svého otce a

svou matku a připojí se ke své ženě a ti dva budou jeden člověk, totiž jeden jediný život, jediná existence (srov. v. 24). V této jednotě manželé předávají život novým lidským bytostem, stávají se rodiči. Podílejí se na stvořitelství samého Boha. Ovšem pozor! **Bůh je láska a na jeho díle máme podíl, pokud milujeme s Ním a jako On.** Právě proto – říká sv. Pavel – láska byla vlita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán (srov. Řm 5,5). A toto je rovněž láska, kterou snoubenci dostávají ve svátosti manželství. Je to láska, která živí jejich vztah v radostech i bolestech, v okamžicích poklidu i nesnází. Je to láska, která vzbuzuje touhu přivést na svět děti, věnovat se jim, přijímat je, vychovávat je a vzdělávat. Je to tatáž láska, kterou Ježíš v dnešním evangeliu projevuje dětem: Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království“ (Mk 10,14).

Prosme dnes Pána, aby se všichni rodiče a vychovatelé na světě, ale také celá společnost, stali nástrojem přijetí a lásky, s níž Ježíš objímá ty nejmenší. On hledí do jejich srdcí láskyplně a starostlivě jako otec a zároveň jako matka. Myslím na mnoho dětí, které hladovějí, jsou opuštěny, zneužívány, nuceny bojovat nebo jsou odmítány. Je bolestné vidět nešťastné děti s nepřítomným pohledem, které utíkají z chudoby a konfliktů, klepou na naše dveře a na naše srdce s prosbou o pomoc. Kéž nám Pán pomáhá, abychom nebyli opevněnou společností, nýbrž rodinnou společností, která dokáže přijímat, podle příslušných pravidel, avšak přijímat, přijímat vždy s láskou!

Vybízím vás, abyste doprovázeli práci synody svou modlitbou, aby Duch svatý učinil synodální otce plně poslušné svým inspiracím. Vzájemně se inspirovme mateřskou přímlovou P. Marie, v duchovním spojení s těmi, kdo nyní v této chvíli recitují v Pompejské svatyni „Prosbu k P. Marii Růžencové“.

Po modlitbě Anděl Páně se papež František ještě vrátil k včerejší beatifikaci ve Španělsku a k několika dalším aktualitám:

„Včera byli v Santander ve Španělsku blahorečeni Bl. Pius Heredia a 17 spolubratři a spolusester z cisterciáckého řádu přísné observance a sv. Bernarda, kteří byli zavražděni pro svou víru během španělské občanské války a náboženského pronásledování ve třicátých letech minulého století. Chvalme Pána za tyto statečné svědky a na jejich přímlovu prosme, aby osvobodil svět od metly válek.“

Svatý otec rovněž ujistil o svých modlitbách za oběti sesuvu půdy, který smetl celou jednu vesnici v Guatemale, a za oběti záplav ve Francii.

„Budme nablízku těžce zasaženému obyvatelstvu také skrze konkrétní solidaritu,“ vybídl papež František. Na závěr pozdravil skupiny poutníků a zejména italské, kteří dnes slaví svátek sv. Františka, patrona Itálie.

Homilie

4.10.2015

Cílem manželského života není pouze zůstat spolu navždy, nýbrž navždy se milovat

„Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti“ (1 Jan 4,12). Zdá se, jakoby biblická čtení této neděle byla zvolena právě k události milosti, kterou Církev prožívá, totiž k Řádnému zasedání biskupské synody na téma rodiny, které otevírá tato eucharistická slavnost.

Soustředí se na tři problémy: na drama osamělosti, na lásku mezi mužem a ženou a na rodinu.

Osamělost

Adam, jak čteme v prvním čtení, žil v ráji, pojmenovával ostatní stvoření a projevoval tak vládu, která ukazuje na jeho nepopiratelnou a nesrovnatelnou nadřazenost, přesto se však cítil sám, protože „nenacházel pomoc sobě rovnou“ (srov. Gen 2,20) a pociťoval osamělost. Osamělost je dramatem, které i dnes sužuje mnoho mužů a žen. Myslím na staré lidi,

opuštěné dokonce i jejich nejbližšími a vlastními dětmi, na vdovce a vdovy, na mnoho mužů a žen opuštěných vlastní ženou a vlastním mužem, na mnoho lidí, kteří se cítí sami, nepochopení a nevyslechnuti, na migranty a uprchlíky, kteří prchají z válek a pronásledování a na tolik mladých obětí konzumní kultury „na jedno použití“ a kultury odpisu.

Zažíváme dnes **paradox globalizovaného světa**, v němž je vidět množství luxusních obydlí a mrakodrapů, ale stále méně hřejivost domova a rodiny; množství ambiciózních projektů, ale málo času na to, abychom prožili to, co se uskutečnilo; mnoho sofistikovaných možností zábavy, ale stále více hlubokého prázdna v srdci; spoustu požitků, ale málo lásky; mnoho svobody, ale málo autonomie... Stále více je lidí, kteří se cítí sami, ale také těch, kteří se uzavírají v egoismu, v melancholii, ničivém násilí a v otročení požitkům a bůžku peněz. Prožíváme dnes v jistém smyslu stejnou zkušenost jako Adam, velká moc doprovázená velkou osamoceností a zranitelností. A rodina je toho obrazem. Stále méně vážnosti v pěstování pevného a plodného vztahu lásky, ve zdraví i v nemoci, v bohatství i v chudobě, v dobrém i zlém. Trvalá, věrná, vědomá, pevná a plodná láska je stále častěji vysmívána a zahlíží se na ni jako na cosi zastaralého. Zdá se, že právě nejrozvinutější společnosti mají nejnižší procento porodnosti a nejvyšší procento potratů, rozvodů, sebevražd a znečištění jak přírodního tak sociálního prostředí.

Láska mezi mužem a ženou

V prvním čtení dále čteme, že Bůh byl zarmoucen z Adamovy osamělosti a pravil: „Není dobré, že člověk je sám. Udělám mu pomocníka, který by se k němu hodil“ (Gen 2, 18). Tato slova ukazují, že nic nečiní lidské srdce tak šťastné jako srdce, které se mu podobá, které mu odpovídá, miluje ho a vytrhuje ze samoty z pocitu osamělosti. Ukazují také, že Bůh nestvořil lidskou bytost k životu ve smutku nebo k setrvávání v samotě, nýbrž ke štěstí, k tomu, aby sdílela cestu s jiným člověkem, s nímž by se doplňovala, k životu nádherného zakoušení lásky, totiž milovat a být milován a spatřit svou lásku naplněnou v dětech, jak o tom mluví dnešní žalm (srov. Ž 128). Právě to je Boží záměr s jeho milovaným stvořením. Chce je vidět naplněné v láskyplném vztahu muže a ženy, šťastné ze společné cesty a plodné ve vzájemném sebedarování. Jde o týž plán, který Ježíš v dnešním evangeliu shrnuje slovy: *„Na začátku při stvoření (Bůh) učinil (lidi) jako muže a ženu. Proto opustí muž otce i matku, připojí se ke své ženě, a ti dva budou jeden člověk. Už tedy nejsou dva, ale jeden“* (Mk 10,6-8; srov. Gen 1,27; 2, 24).

Na rétorickou otázku, kterou mu kladou - patrně jako léčku, aby od něj odvrátili sympatie zástupu, který ho následoval a který běžně praktikoval rozvod jako něco zavedeného a nedotknutelného - Ježíš odpovídá upřímně a nečekaně. Vrací se až na počátek stvoření, aby nás učil, že Bůh žehná lidské lásce, že je to On, kdo spojuje srdce muže a ženy, kteří se milují, a spojuje je v jednotě a nerozlučnosti. Znamená to, že **cílem manželského života není pouze zůstat spolu navždy, nýbrž navždy se milovat!** Ježíš tak obnovuje původní a ustavující řád.

Rodina „A proto: co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“ (Mk 10,9) To je povzbuzení věřících, aby překonali veškerý individualismus a zákonictví, za nimiž se skrývá přízemní egoismus a strach vzít za svůj autentický význam života ve dvou a lidské sexuality v Božím plánu.

Jedině ve světle bláznovství Ježíšovy nezištné velikonoční lásky se totiž jeví jako srozumitelné bláznovství nezištné manželské lásky, která je výlučná a *usque ad mortem* (až do smrti).

Pro Boha není manželství adolescentní utopie, nýbrž sen, bez něhož je bytost jím stvořená odkázána k osamělosti! Strach přijmout tento plán totiž ochromuje lidské srdce.

Dnešního člověka, který často tento plán zesměšňuje, paradoxně přitahuje a fascinuje každá autentická láska, každá pevná láska, každá plodná láska, každá láska, která je věrná a trvalá. Vidíme ho, **jak se žene za chvilkovými láskami, avšak sní o skutečné lásce**, žene se se za tělesnými slastmi, touží však po úplném sebedarování.

Nyní totiž, „kdy jsme už dostatečně ochutnali ze všech příslibů neomezené svobody, začínáme znovu rozumět výrazu ‘smutek tohoto světa’. Zakázané radosti ztrácejí svou přitažlivost v okamžiku, kdy už nejsou zakázané. Musely a musí se stále zintenzivňovat, musí se stále více stupňovat, až se nakonec ukáže, že jsou příliš mělké, protože všechny jsou omezené, zatímco hlad po nekonečnu trvá dál.“ (Joseph Ratzinger, *Věřit, doufat, milovat*.)

Duchovní cvičení. Praha 2010, Paulínky (Freiburg 1989) s. 82)

V tomto velmi obtížném společenském a manželském kontextu je církev povolána žít své poslání ve **věrnosti, pravdě a v lásce.**

Žít své poslání ve věrnosti svému Mistru, jako hlas volajícího na poušti, abychom obhajovali věrnou lásku a povzbuzovali velké množství rodin, které prožívají své manželství jako prostor, v němž se ukazuje Boží láska, abychom obhajovali posvátnost života, každého života, abychom obhajovali jednotu a nerozlučnost manželského svazku jako znamení Boží milosti a lidské schopnosti milovat vážně.

Žít své poslání v pravdě, která se nemění podle pomíjivých mód či převládajících názorů. Pravda, která chrání člověka a lidstvo před pokušením odkazovat jen k sobě samému, plodnou lásku měnit ve sterilní egoismus a věrný svazek v chvilkové vztahy. „Láska bez pravdy skončí v sentimentalismu. Láska se stane prázdnou slupkou, kterou lze libovolně naplňovat. V kultuře bez pravdy je láska nevyhnutelně ohrožena“ (Benedikt XVI., *Caritas in veritate*, 3).

Žít své poslání v lásce, která neukazuje prstem, aby ostatní odsuzovala, nýbrž ve věrnosti své mateřské povaze pocituje povinnost vyhledávat a léčit zraněné dvojice olejem přijetí a milosrdenství, být „polní nemocnicí“ s branou otevřenou k přijetí kohokoliv, kdo zaklepe a požádá o pomoc a podporu, vykračovat s pravou láskou ze svého okruhu směrem k ostatním a kráčet se zraněným lidstvem, aby je vzala za své a vedla k pramenům spásy. Být církví, která učí a hájí základní hodnoty, a zároveň nezapomíná, že „sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu“ (Mk 2,27) a že Ježíš rovněž řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky.“ Být církví, která vychovává k autentické lásce, schopné zbavovat osamělosti, ale zároveň nezapomíná, že jejím posláním je být milosrdným Samaritánem zraněného lidstva.

Vybavují se mi slova sv. Jana Pavla II.: „Chyby a zlo musejí být vždy odsuzovány a potírány, ale člověk, který upadne nebo se zmýlí musí být přijímán s pochopením a milován [...] Musíme milovat dobu, v níž žijeme, a pomáhat člověku naší doby“ (Promluva k Italské katolické akci, 30. prosince 1978: *Insegnamenti* I [1978], s. 450). A církev jej musí hledat, přijímat a doprovázet, protože církev se zavřenými dveřmi zrazuje sebe sama a své poslání a místo toho, aby byla mostem, stává se překážkou: „Vždyť ten, kdo posvěcuje, i ti, kteří jsou posvěcováni, mají stejný původ. Proto se neostýchá nazývat je svými bratry“ (*Žid 2,11*). V tomto duchu prosme Pána, aby nás doprovázel během Synody a vedl svou církev na přímluvu blahoslavené P. Marie a jejího snoubence, sv. Josefa.

5.10.2015

Úvodní promluva generálního relátora biskupské synody

Vatikán. Generální relátor synody, **kard. Péter Erdő** ve své obsáhlé úvodní promluvě předložil témata, na která se po příštích dvacet dní zaměří práce v synodní aule a která již naznačil výchozí dokument nynější synody, *Instrumentum Laboris*, publikovaný letos v červnu. Církev je zvána, aby odpověděla na vysoce naléhavá a zároveň ožehavá témata jako jsou příprava mladých lidí na manželství, nízká porodnost, pomoc rodinám v krizi, otázka civilních svazků a rozvedených katolíků, potrat, eutanázie, či postoj vůči osobám s homosexuálními sklony, přičemž si má uchovat zrak Ježíše, „který se nedívá pohledem sociologa či fotoreportéra, nýbrž „očima srdce“, vysvětlil maďarský arcibiskup. Dnešní sociologicko-kulturní kontext rodinu ovlivňuje ze dvou směrů – za prvé na ni dopadají změny životního prostředí a sociální nespravedlnost, spojená s válkami, násilím a migrací.

“Ve světě je nemálo lidí, kteří pracují za tak nízké platy, že jim to sotva umožňuje přežít, aniž by vůbec pomysleli na založení rodiny. Nelze zapomenout, že za to nesou zodpovědnost také některé podniky.”

V blahobytných společnostech se však na rodině podepisují zejména antropologické změny, u kterých hrozí vyústění v "antropologický redukcionismus", pokračoval kardinál Erdö. Člověk při hledání svobody ruší jakékoliv svazky, včetně náboženských, a ve svém odcizení se vyvazuje rovněž z institucionálních forem. Roste počet lidí, kteří neuzavírají žádný typ manželství a zároveň, pokud to zákon dovoluje, pohřbívají své příbuzné neoficiální formou.

"Nynější antropologické změny se dotýkají nejhlubších vrstev lidského bytí. Stalo se módou napláňovat svatbu do nejmenších detailů, od hudebního doprovodu přes jídelní lístek až po sladěné ubrusy. Mladí snoubenci se horečnatě zaměřují těmito podrobnostmi a současně zanedbávají pravý smysl manželství."

K institucionální nestabilitě se pojí vysoký počet rozvodů a stále se zvyšující věk při vstupu do manželství a založení rodiny. Individualistické tendence navíc vedou k rozostření hranic takových základních institucí jakými jsou manželství a rodina. V souvislosti s biologickými známkami antropologické krize kardinál Erdö jmenoval spotřební pojmání sexuality, pronájem dělohy a dárcovství pohlavních buněk, citovou nezralost mladých generací, šíření pornografie spojené s nesprávným užíváním internetu, oslabení mezigeneračních vztahů a konečně teorie genderu.

Druhá část úvodní promluvy budapeštsko-ostříhomského arcibiskupa se týkala "duchovního rozlišování o rodinném povolání". Odpovědi církve na rodičovství a život, který lze ve shodě se současným kontextem podle libosti rozebírat a zase sestavovat, je učení Ježíše Krista o manželství a rodině jako součásti stvoření.

"Nerozlučitelnost manželství – v souladu se slovy evangelia: Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj (Mt 19,8) – nelze především chápat jako "jho", které bylo lidem vnuceno, nýbrž jako "dar", daný lidem spojeným v manželství."

Rodina je obrazem Trojice, vysvětluje úvodní relace biskupské synody a zmiňuje se o rodině v papežském magistériu, zejména učení Jana Pavla II. Církev zdůrazňuje důstojnost manželství a rodiny jako společenství lásky a jako místa, kde se zakouší obecné dobro. Církev uznává jako pravá přirozená manželství mezi dvěma nepokřtěnými a svátostná manželství mezi pokřtěnými manželi, která s sebou nesou zvláštní milost. A konečně stojí nablízku rodinám v krizi – katolickým i těm, jejichž soužití se nikdy nebude moci proměnit v přirozené, či svátostné manželství.

Jaké je tedy poslání dnešní rodiny? Nad tím se zamýšlí třetí část úvodního textu biskupské synody, která přináší zásadní podněty k diskusi. V první řadě je kladen **důraz na formaci manželů** – tak, aby manželství nebylo pouze vnější a emotivní událostí, nýbrž duchovním a církevním úkonem. Kněží mají rodiny doprovázet v jejich citovém a psychologickém zrání a nezapomínat na "konverzi jazyka, který má být skutečným nositelem významu", spojovat milosrdenství a spravedlnost zejména tehdy, když se střetává s lidmi v problematických a obtížných situacích.

"Je to výzva pro kněze, biskupy a další služebníky Slova, po kterých se požadují anebo mohou požadovat nové formy katecheze a svědectví, v naprosté věrnosti pravdě, kterou nám zjevil Kristus. Jestliže mluvíme z hloubi srdce a především neúnavně vydáváme počet ze své víry, můžeme se k druhým lidem obracet s odvahou a přesvědčením. Jestliže lidem upřímně řekneme to, v co věříme, nemusíme mít strach, že nás nepochopí, neboť také my jsme syny této doby."

Dalším posláním rodiny je **spolupráce s veřejnými institucemi**, zejména v těch případech, kdy se "oficiální vnímání rodiny nepřekrývá s křesťanským anebo s přirozeným chápáním rodiny". Jinou nastíněnou otázkou je "náročné a taktní" úsilí církve o církevní začlenění zraněných rodin. Největším milosrdenstvím je pravda, sdělená v lásce, zdůraznil kardinál Erdö, který ve své promluvě analyzoval jednotlivé případy – partnerská soužití a občanské

sňatky, situace rozvedených katolíků a katolíků žijících v druhém občanském svazku. V souvislosti s posledně jmenovanými zaznělo:

*"Povinností církve je **milosrdné pastorační doprovázení**, které však neponechává prostor pochybnostem v ohledu na pravdu o nerozlučitelnosti manželství, která je Kristovým učení. Boží milosrdenství poskytuje hříšníkovi odpuštění, ale požaduje po něm obrácení."*

Následující část úvodní zprávy se věnuje **pastoraci osob s homosexuálními tendencemi**, které mají být přijímány s úctou a jemností, avšak zároveň za vědomí, "že neexistuje žádný podklad pro to, aby se vyhledávaly podobnosti či shody, a to i vzdálené, mezi homosexuálními svazky a Božím plánem o rodině a manželství".

"Je zcela nepřijatelné, aby církevní pastýři byli v těchto otázkách vystavováni tlaku. Zároveň je neakceptovatelné, aby mezinárodní organizace podmiňovaly finanční pomoc chudým zemím tím, že budou v těchto státech zaváděny zákony, ustavující "manželství" (v uvozovkách) mezi osobami téhož pohlaví."

Poslední odstavce úvodní synodní zprávy **se věnují životu a potvrzují jeho nedotknutelnost od početí do přirozené smrti**. Vyslovují se tedy jasně proti potratu a eutanazii, zatímco doporučují otevřenost životu jako podstatu manželské lásky.

"Je třeba opětovně objevit encykliku Humanae Vitae bl. Pavla VI., která zdůrazňuje potřebu respektovat lidskou důstojnost při morálním hodnocení regulačních metod porodnosti. Zvláštní formou rodinného apoštolátu je adopce sirotek i opuštěných dětí, na kterou církevní nauka opakovaně upozorňovala a povzbuzovala ji."

A konečně v oblasti vzdělání a výchovy úvodní promluva připomíná, že "rodíče jsou a budou prvními lidmi zodpovědnými za lidskou a náboženskou výchovu svých dětí", přestože se v mnoha případech tuto úlohu snaží převzít stát či jiné subjekty za pomoci sdělovacích prostředků, které doslova vpadají do rodinné sféry. "Instrumentum laboris synody o rodině požaduje, aby církve povzbuzovala a podporovala rodiny v jejich bdělosti a odpovědnosti při kontrole školních osnov a výchovných programů, které se týkají jejich dětí".

Ve svém výchovném díle se rodiny mají opírat o zásadní pomoc jiných rodin, činných v laickém apoštolátu, navrhuje v samém závěru úvodní zpráva biskupské synody, kterou přečetl kardinál Péter Erdő.

5.10.2015

František: Synoda není parlament, je prostorem pro Ducha svatého, ne pro kompromisy

Vatikán. Chtěl bych připomenout, že Synoda není konference ani rozprava, není ani parlament či senát, ve kterém se má dojít k dohodě. Synoda je projevem života církve, církve, která kráčí pospolu, aby hleděla na skutečnost očima víry a srdcem Boha – řekl František na zahájení prvního plenárního zasedání synody.

Synodu zahájila už včerejší liturgie ve Vatikánské bazilice. Dnes se její účastníci poprvé sešli v synodální aule. Samotnému zasedání předcházela modlitba breviáře s hymnem k Duchu svatému.

Rozjímání nad čtením přednesl kardinál Rodríguez Maradiaga z Hondurasu. Zasedání kongregace pak zahájil pařížský arcibiskup v roli delegovaného předsedy. Ujistil papeže, že všichni účastníci synody budou pracovat pod jeho vedením, aby církve byla stále věrnější svému pastoračnímu povolání:

„Navzdory rozdílům, které jsou mezi námi, nechceme prožívat tento čas jako souboj, v němž na místě rozhodčích budou mikrofony a kamery. Chceme naopak,

aby to byl čas společného obrácení ve jménu společenství, jehož jsi Ty, Svatý otče, strážcem a služebníkem" – řekl kardinál Vingt-Trois.

O charakteru synodálního zasedání mluvil rovněž Svatý otec. Zdůraznil, že jeho cílem je kráčet společně v duchu kolegiality a synodálnosti. Vyžaduje to odvalu, otevřenost, pastýřskou a věroučnou horlivost, stejně jako moudrost a upřímnost. Musíme mít stále před sebou dobro církve a rodin a také nejvyšší právo, totiž *salus animarum* – spásu duší – řekl František:

*„Je to **církev rozvažující nad věrností pokladu víry**, k němuž se nevztahuje jako k muzeu, které je záhodno navštěvovat, dokonce ani pouze střežit, nýbrž **jako k živému prameni**, u něhož se církev osvěžuje, aby mohla hasit žízeň a osvěcovat poklad života. Synoda se ze své podstaty nutně pohybuje v lůně církve a uvnitř svatého Lidu Božího, k němuž náležíme i my jakožto pastýři, neboli služebníci. Synoda je navíc chráněným prostorem, kde církev zakouší působení Ducha svatého. Na synodě mluví Duch jazykem všech lidí, kteří se nechají vést Bohem, jenž vždy překvapuje, Bohem, který zjevuje maličkým to, co je skryto moudrým a chytrým, Bohem, který stvořil zákon a sobotu pro člověka a nikoli naopak, Bohem, který nechává devětadevadesát oveček, aby hledal jedinou ztracenou ovečku, Bohem, který je vždy větší než naše logika a naše kalkuly.“*

Papež nicméně varoval, že Synoda bude místem působení Ducha svatého jedině tehdy, když její účastníci „obléknou apoštolskou odvalu, evangelijní pokoru a důvěřivou modlitbu“:

„Apoštolská odvalu se nenechá zastrašit ani před pokušeními světa, která chtějí v lidských srdcích uhasit světlo pravdy, aby je nahradila malými, pomíjivými světélky, ani před zatvrzelostí některých srdcí, která, navzdory dobrým intencím, oddalují lidi od Boha. Apoštolská odvalu přináší život, nemění náš křesťanský život v muzeum památek. Evangelijní pokora se dokáže zříkat svých vlastních zvyklostí a předsudků, aby naslouchala bratřím biskupům a naplňovala se Bohem. Je to pokora, která vztahuje ruku k druhým ne proto, aby na ně ukázala a soudila je, ale aby je uchopila za ruku, pozvedla a nikdy se nad nimi nevyvyšovala. Důvěřivá modlitba je činností srdce, když se otevírá Bohu, když umlčí všechny naše nálady, aby zazněl mírný Boží hlas, jenž promlouvá v tichosti.“

František zdůraznil, že **nebudou-li účastníci Synody poslouchat Boha, veškerá jejich slova se stanou neužitečná, nikoho nenasytí**. Pokud nás nepovede Duch svatý, všechna naše rozhodnutí budou pouze „dekoracemi“, které namísto aby daly zaznít evangeliu, budou mu zaclánět a ukrývat ho – zdůraznil papež.

*„Drazí bratři, jak už jsem řekl, Synoda není parlament, kde se kvůli konsenzu nebo dohodě přistupuje k negociacím, vyjednávání nebo ke kompromisům. Jedinou metodou synody je otevřít se Duchu svatému s apoštolskou odvalou, evangelijní pokorou a důvěřivou modlitbou, aby to byl On, kdo nás povede, bude osvěcovat a stavět nám před oči nikoli naše vlastní názory, nýbrž víru v Boha, věrnost magisteriu, dobro církve a *salus animarum* (spásu duší).“*

Kázání z Domu sv. Marty

6.10.2015

Nevzdorujme Božímu milosrdenství, kázal dnes papež František

Vatikán. Chraňme se před tvrdostí srdce, která nepovoluje vstup Božímu milosrdenství, zdůraznil dnes papež František při ranní mši svaté v kapli Domu sv. Marty ještě předtím, než se odebral do nové synodní auly (foto). Papež vyzval, abychom se nebránili Pánovu milosrdenství tím, že považujeme za důležitější vlastní smýšlení anebo soupis dodržováníhodných příkázání.

Prorok Jonáš vzdoruje Boží vůli, ale nakonec se naučí poslušnosti Pánu. Papež František svou homilii rozvinul na základě prvního liturgického čtení z knihy proroka Jonáše (*Jon3,1-10*) a poznamenal, že veliké město Ninive prochází konverzí právě díky prorokově kázání:

"Skutečně zde způsobil zázrak, protože v oné chvíli odložil svou tvrdohlavost, uposlechl Boží vůli a učinil to, co mu Pán přikázal."

Město Ninive se tedy obrací a Jonáše, který nebyl mužem poddajným Božímu Duchu, to rozhněvá a rmoutí. A dokonce tuto konverzi Pánovi vyčítá, pokračoval Svatý otec. Příběh Jonáše a Ninive se člení do tří kapitol, poznamenal dále. První je odpor vůči poslání, které Pán Jonášovi svěruje; druhou poslušnost – a když Jonáš poslechne, dějí se zázraky. Poslušnost Boží vůli vede ke konverzi města. Ve třetí kapitole vystupuje vzdor vůči Božímu milosrdenství:

*"Ona Jonášova slova: Ach, Hospodine, zda právě toto jsem si nemyslel, když jsem byl ještě ve své vlasti? Jsi Bůh milostivý a shovívavý, a přestože jsem ve své vlasti odvedl dobře své řemeslo a vykonal velkou kazatelskou práci, ty odpouštíš tomuto městu? **Jeho srdce je natolik tvrdé, že nedovolí, aby do něj vstoupilo Boží milosrdenství. Je pro něj důležitější jeho kázání, jeho myšlenky, celý seznam přikázání, která se musí dodržovat. To vše je důležitější než Boží milosrdenství.**"*

Totéž drama Ježíš zažíval s učiteli Zákona, kteří nechápali, proč odvrátil ukamenování cizoložné ženy, proč chodil jíst s celníky a hříšníky. Nerozuměli tomu, nechápali milosrdenství. „Jsi, Pane, milosrdný a shovívavý“, zopakoval papež František a doplnil: Žalm, který jsme se dnes modlili, nám radí, abychom očekávali Pána, neboť „u Hospodina je slitování, hojné je u něho vykoupení“. Kde je Pán, tam je milosrdenství. A sv. Ambrož dodával: Kde je neoblomnost, tam jsou její služebníci. Je to tvrdohlavost, která vzdoruje poslání a milosrdenství.

"Blížíme se k zahájení Roku milosrdenství. Prosme proto Pána, aby nám dal poznat, jaké má srdce, co znamená slovo „milosrdenství“ a co míní, když říká: Milosrdenství chci, a ne oběť. Proto jsme ve vstupní modlitbě prosili velmi krásnými slovy: „vylij na nás svou milost“, protože Boží milosrdenství můžeme chápat pouze tehdy, když bylo vylito na nás, naše hříchy a ubohosti."

7.10.2015

Každá diecéze otevře svou Svatou bránu milosrdenství

Vatikán. Oficiální stránky Jubilejního roku, který počínaje letošním 8. prosincem vyhlásil papež František, informují o některých novinkách spojených s prožíváním Roku milosrdenství. Novinkou budou tzv. Brány milosrdenství, které mají být otevřeny v každé diecézi, analogicky ke čtyřem svatým branám v papežských bazilikách v Římě. Kromě kostela zvoleného ordinářem mohou být zřízeny Svaté brány také na zvláště navštěvovaných poutních místech. Tyto partikulární Svaté brány místních církví budou otevřeny v rámci eucharistické slavnosti na třetí neděli adventní, v duchovním spojení s Římem, kde bude papež právě v tuto neděli otevírat Svatou bránu v bazilice sv. Jana na Lateránu. K otevření svatých bran milosrdenství byl vydán zvláštní obřad schválený Kongregací pro bohoslužbu a svátosti.

7.10.2015

Biskup Vesco: nerozlučnost je charakteristikou každé lásky

Vatikán. Po prvních dnech synody stále více vystupují rozdíly mezi synodálními otci. Ačkoli nedochází k otevřené výměně názorů, je zřejmé, že jednotlivá vystoupení na sebe navazují,

všímá si biskup Jean-Paul Vesco z Alžírsko, někdejší provinciál francouzských dominikánů. Na synodě patří mezi biskupy, kteří očekávají hluboké změny v postoji církve k rodině a přizpůsobení pastorace hlubokým sociologickým změnám. Kdyby církev takové změny nepotřebovala, byla by synoda zbytečná – řekl v rozhovoru pro Vatikánský rozhlas francouzský dominikán.

Biskup Vesco prohlašuje, že nechce měnit katolické učení o manželství. Provádí však jeho dalekosáhlou interpretaci. Pojetí nerozlučnosti totiž rozšiřuje na veškeré svazky, na jakoukoli „skutečnou lásku“:

„Nejde tu o změnu učení o nerozlučnosti manželství. Naopak, je pro nás jasné, že dokonce i přirozené manželství uzavřené před státním úředníkem, je nerozlučné. Ptáme se však, jaká je povaha svazku uzavřeného po rozpadu prvního manželství. Pokud je po rozvodu uzavřen další stabilní svazek a narodí se v něm děti, může církev tvrdit, že tento svazek není definitivní, že se může zrušit...? A nebo je tu potřeba spíš uznat, že jde o druhý přirozený svazek, který je stejně tak nerozlučný a člověk ho nemůže rozloučit? Nerozlučnost totiž patří k podstatě lidské lásky.“

Generální audience

7.10.2015

Rodinný duch je ústavou církve

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Před několika dny začala biskupská synoda na téma „Povolání a poslání rodiny v církvi a v současném světě“. Rodina, která kráčí Pánovou cestou, je zcela zásadní pro svědectví o Boží lásce, a proto si zasluhuje veškerou oddanost, které je církev schopna. Synoda je povolána k tomu, aby dnešku vyložila tuto starostlivost a péči církve. Doprovázejme celý průběh synody modlitbou a pozorností. V této době se budeme v katechezích zamýšlet nad některými aspekty vztahu mezi církví a rodinou – o kterém můžeme říci, že je nerozlučitelný! – s obzorem otevírajícím se do celého lidského společenství.

Pozorný pohled na každodenní život dnešních mužů a žen ihned ukazuje, že je všude zapotřebí silné injekce *rodinného ducha*. **Styl našich vztahů – veřejných, hospodářských, právních, profesionálních a občanských – se totiž jeví jako velmi racionální, formální a organizovaný, avšak zároveň velice vyschlý, vyprahlý, anonymní, někdy až nesnesitelný.** Ačkoli tento styl formálně usiluje o zapojení, ve skutečnosti ponechává stále větší počet lidí v osamělosti a odepisuje je.

Právě proto rodina otevírá pro celou společnost mnohem lidštější perspektivy. Otevírá oči svých dětí, aby viděly život – a to nejenom pohledem, nýbrž také všemi dalšími smysly. Rodina ztělesňuje vizi mezilidských vztahů, které se zakládají na svobodné smlouvě lásky. Rodina vytváří potřebu svazků, založených na věrnosti, upřímnosti, důvěře, spolupráci a úctě. Povzbuzuje k plánování obyvatelného světa a k víře ve vztahy, spočívající na důvěře, a to i za obtížných okolností. **Rodina učí dodržování daného slova, úctě k jednotlivcům, sdílení osobních i cizích omezení.** Všichni jsme si vědomi, jak je nenahraditelná pozornost rodiny vůči jejím nejmenším a nejzranitelnějším členům, ale také vůči těm, kteří nesou největší zranění a svým chováním si v životě přivodili nejtěžší pohromy. Jestliže někdo ve společnosti uplatňuje takovéto postoje, je to díky jejich osvojení v rodinném duchu. Jistě nejsou dané soutěživostí a touhou po sebeuplatnění.

Přestože je vše vyslovené všeobecně známo, rodině se v politické a hospodářské organizaci současné společnosti nepřičítá náležitá váha – a uznání a podpora. Chtěl bych říci ještě více – rodina nejenom není patřičně uznávána, nýbrž už není dávana za vzor a poučení! Moderní společnost se všemi svými vědeckými a technickými výdobytky téměř jako by dosud nebyla schopna přetlumočit své poznatky do lepších forem občanského soužití. Organizace veřejného života nejenom stále více vázne v byrokracii, na hony vzdálené základním lidským svazkům,

ale společenské a politické mravy vinou agresivity, vulgarity a pohrdání dokonce upadly natolik, že stojí notně pod úrovní i té nejnepatrnější rodinné výchovy. Za těchto okolností se oba krajní protiklady této vztahové zpuštělosti – tedy technokratická omezenost a amorální familismus – setkávají a navzájem sytí. To je paradoxní.

Církev dnes a v tomto přesném bodě stanovuje dějinný smysl svého poslání v souvislosti s rodinou a skutečným rodinným duchem. Začíná přitom od pozorné kontroly vlastního života. Dalo by se říci, že „**rodinný duch**“ je ústavou církve. **Křesťanství se má projevovat rodinným duchem, má být takové. Jak bylo jasně napsáno: „Už nejste cizinci a přistěhovalci, ale spoluobčané ostatních křesťanů a členové Boží rodiny“ (Ef 2,19).** Církev je a má být Boží rodinou.

Když Ježíš povolal Petra, aby jej následoval, řekl mu, že z něj učiní „rybáře lidí“. Takové poslání vyžaduje nový typ sítí. Lze říci, že rodiny jsou dnes jednou z nejdůležitějších sítí petrovského a církevního poslání. Nikoli sítí, která uvěznuje, nýbrž naopak sítí, jež vysvobozuje z kalných vod samoty a lhostejnosti, ve kterých se mnoho lidí topí v moři osamění a nezájmu. Rodiny dobře vědí, co znamená důstojnost Božích dětí, a nikoli otroků, cizinců, anebo pouhých čísel na dokladu totožnosti.

Ježíš v rodině začíná svou pouť mezi lidmi, aby je přesvědčil, že na ně Bůh nezapomněl. Petr z rodiny čerpá sílu pro svou službu. A církev odtud zajíždí na hlubinu, poslušna Mistrových slov, s jistotou, že pokud tak učiní, bude úlovek zázračně bohatý. Kéž by zanícení synodálních otců, oživované Duchem svatým, v církvi vzbudilo takové vzepětí, že odloží staré sítě a opět se vydá na lov v důvěře ke slovům svého Pána. Silně se za to modleme! Kristus ostatně přislíbil svého Ducha a povzbuzuje nás slovy: „Jestliže tedy vy, třebaže jste zlí, umíte dávat svým dětem dobré dary, čím spíše nebeský Otec dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí!“ (Lk1 11,9-13).

8.10.2015

Synodní otcové požadují lepší přípravu na manželství

Vatikán. Účastníci řádné biskupské synody dnes pokračovali prací v jazykových skupinách, o které budou informovat během pátečního dopoledne. Z rozhovorů, které mnozí biskupové a kardinálové poskytli Vatikánskému rozhlasu, vyplývá nutnost hlubší přípravy na vstup do manželského svazku. Musíme takříkajíc znovu založit rodinu, soudí brazilský **kardinál Odilo Scherer**:

"Dobré důvody, které církev spatřuje v uzavření manželství a založení rodiny, u dnešních lidí dávno neplatí. Lehkost, s jakou se dnes lze rozvést, vyprazdňuje řeči o nerozlučitelnosti manželství. To samé platí pro tvrzení o manželské věrnosti, když je dnes módní vést více paralelních vztahů. V některých zemích to zákon podporuje natolik, že vlastně stojíme před legalizovanou polygamií! Proto potřebujeme nové formy, jak zvýšit vnímavost a pozornost vůči rodinným hodnotám natolik, aby si jich lidé opětovně a doslova vážili. Neposlouží tedy, aby se synoda zabývala okrajovými tématy. V mé jazykové skupině se pokoušíme o široký záběr rodinné problematiky. Intenzívně se tu mluvilo o konci života, opuštěných starých lidech a drogách. Ale také o jednom případě, kdy rodina zjistila, že syn má homosexuální orientaci. Jak se s tím má rodina vyrovnat?"

Sicilský **kardinál Francesco Montenegro** potvrdil, že synodní otcové nechtějí naběhnout médiím a dohadovat se o několika sporných otázkách.

"Tak to není – také z diskusí vyplývá, že plujeme po otevřeném moři, a nikoli předem daným průplavem."

Biskup, do jehož diecéze patří ostrov Lampedusa, poukazuje také na otázku uprchlíků, připomínanou ve výchozím dokumentu *Instrumentum Laboris*:

"Migrace se úzce pojí k otázkám rodiny, protože mnoho rodin se při ní rozpadá. Církev by zde měla pomoci. Zatím se snažíme o zajištění střechy nad hlavou a potravu. Přitom by bylo velmi důležité dohledat ostatní členy rodiny, aby se mohli vrátit ke společnému životu."

Zvláštní úhel pohledu na rodinné otázky zpřístupňují afričtí pastýři. **Biskup Rafael Nyrabuekye** z Guineje mluví o dramatickém úpadku rodiny a manželství ve své zemi.

"Největším problémem jsou rozvody. Rozvedených katolíků je stále více a specifickým problémem jsou pak smíšená manželství. Nejenom mezi dvěma křesťany různých vyznání, ale také mezi muslimy a katolíky. Zpravidla se muslimský muž žení s katolickou manželkou, přičemž si častokrát přibere ještě vedlejší ženu. Katolická žena s tím samozřejmě nesouhlasí a rozvádí se. Je zde tedy zapotřebí opravdu solidní přípravy."

Jeho slova potvrzuje římský kuriální **kardinál Giuseppe Versaldi**, byť z jiné perspektivy.

"Vzhledem k tomu, že stoupá počet soudních řízení ve věcech manželských, nelze přípravu na manželství ponechat tak, jak je. Tytéž páry, které nyní s námahou a utrpením usilují o anulaci, přece předtím byly připuštěny ke svátosti manželství – možná příliš rychle a bez patřičného přezkoumání. Nejde o to vylučovat páry od této svátosti, nýbrž lépe je připravit, aby si nenakládaly břemena, která je později těžké odejmout."

8.10.2015

Papež: Bůh neopouští spravedlivé, ale bezbožníkům odnímá jméno

Vatikán. Bůh nikdy neopouští spravedlivé, zatímco rozsévající zla jsou těmi neznámými, jejichž jméno si nebe nepamatuje, učil dnes papež František při ranní eucharistii v Domě svaté Marty.

Statečná manželka a matka tří dětí, kterou v necelých čtyřiceti letech poutá na lůžko nádorové onemocnění. Proč?, ptal se František. Stará žena se srdcem plným modlitby a synem, kterého zabila mafie. Proč? Papežův hlas v kapli Ducha svatého tlumočil tuto drásavou otázku, která jako čepel proniká myšlenkami mnoha lidí, jejichž pevnou a přesvědčenou víru vystavily tvrdé zkoušky dramatické životní okolnosti. Proč se to děje? „Jaký užitek máme z toho, že zachováváme závazky vůči Bohu, když zpupní lidé mají úspěch, přestože se dopouštějí bezbožnosti, a zůstávají bez pohromy, přestože pokoušejí Boha?“, citoval Svatý otec z knihy proroka Malachiáše (*Mal 3,13-20a*).

"Kolikrát něco takového vnímáme u zlých lidí – u lidí, kteří konají zlo, ale v životě se jim zdánlivě vede dobře, jsou šťastní, mají všechno, co chtějí, a nic jim nechybí. Proč, Pane? Je to jedno z mnoha „proč?“. Proč se v životě daří tomuto člověku, který je drzý, nezáleží mu na Bohu ani na lidech, je zlý a nespravedlivý? Proč má všechno, co se mu zachce, zatímco my ve své snaze o dobro máme tolik problémů?"

Papež vyvodil odpověď z dnešního Žalmu: „Blaze člověku, který nezasedá ve shromáždění rouhačů, ale má zalíbení v Hospodinově zákoně“ (*Žl 1,1-2.3.4.+6*). A vysvětloval:

"Nyní ještě nevidíme plody lidského utrpení a křížů, jako se na Velký pátek a Bílou sobotu neviděly plody utrpení ukřižovaného Božího Syna. Žalm říká, že onomu člověku se daří vše, co koná. A co naopak sděluje o rouhačích, o kterých my se domníváme, že se jim vše daří? „Jinak je tomu s bezbožnými, zcela jinak. Jsou jako pleva rozvátá větrem. Vždyť Hospodin dbá o cestu spravedlivých, ale cesta bezbožných skončí záhubou".

K vykreslení této záhuby Františkovi posloužilo evangelní podobenství o žebráku Lazarovi, který je symbolem bezvýchodné chudoby, a boháči, který mu odpíral i zbytky ze svého stolu.

"Je zajímavé, že zde nezazní jméno onoho bohatého člověka. Pouze přídavné jméno: byl bohatý. V Hospodinově pamětní knize nemají zpupní jméno – vystupují pod přídavnými jmény jako „rouhači, podvodníci, kořistníci“. Avšak ti, kteří se snaží jít Pánovou cestou, budou s jeho Synem, který má jméno – Ježíš Spasitel. Je to ale jméno obtížně pochopitelné a také nevysvětlitelné – kvůli zkoušce kříže a všemu tomu, co pro nás vytrpěl."

9.10.2015

Papež kázal o bdělosti a rozlišování

Vatikán. Pokládat za zlo vykonané dobro, očerňovat ze závisti, klást pasti, aby druhý člověk upadl – to vše nepochází od Boha, nýbrž z ďábla. Papež František při ranní eucharistii v Domě svaté Marty vysvětloval dnešní evangelium (Lk 11,15-26) a přitom vyzýval k rozlišování a bdělosti.

Ježíš vyhání zlého ducha, činí dobro, stojí uprostřed lidí, kteří mu naslouchají a uznávají jeho autoritu. Jsou tu však také jiní, kteří Ježíše obviňují.

"Byla tu jiná skupina lidí, která Ježíše neměla ráda a vždy usilovala o zcela převrácený výklad Ježíšových slov a postojů. Někteří to dělali ze závisti, jiní kvůli doktrinární strnulosti, další měli strach z Římanů a případného krveprolití. Z mnoha důvodů se proto snažili oddálit Ježíšovu autoritu od lidu, a to také za pomoci lži, jako v tomto případě. Vyhání zlé duchy s pomocí Belzebuba – je ďáblem posedlý. Dělá kouzla – je to čaroděj. Neustále ho podrobovali zkoušce, chystali mu léčky, aby viděli, zda neobstojí."

Papež František vyzval k rozlišování a bdělosti. **Je nutné rozlišovat situace – to, co pochází do Boha, a to, co pochází od zlého ducha, který se nás neustále snaží oklamat a vnutit nám volbu špatné cesty. Křesťan nemůže být klidný, že vše probíhá dobře, nýbrž má rozlišovat a zjišťovat původ věcí, jejich kořeny.** Dále papež doporučil bdělost – na cestě víry se totiž neustále vrací pokušení, zlý duch nikdy nepodléhá únavě. Pokud byl vyhnán, trpělivě čeká na svůj návrat a jestliže mu ho člověk povolí, upadne do horší situace než dříve. Kdysi se vědělo, že trýznitelem byl ďábel. Potom se ďábel schoval a nyní přichází se svými vybraně vychovanými přáteli, klepe na dveře, žádá o dovolení, vstupuje a žije s člověkem jeho každodenní život, na který mu kapku po kapce podává návod. Svými vychovanými způsoby ďábel přesvědčuje, abychom se za klidného svědomí poddali relativismu.

"Uklidňuje a umrtvuje svědomí, a to je veliké zlo. Když se zlému duchu podaří umrtvit svědomí, může mluvit o pravém vítězství. Stává se vládcem tohoto svědomí, které prohlašuje: „Ale to se přece děje všude. Všichni máme problémy, všichni jsme hříšníci, všichni..." Oním „všichni“ se ale míní „nikdo“. Všichni, ale já ne. A tak člověk žije v oné mondénnosti, která je dcerou zlého ducha."

Bdělost a rozlišování, zdůraznil Petrův nástupce na závěr:

*"Bdělost. Církev nám radí, abychom zpytovali svědomí: Co se dnes stalo v mém srdci? Přišel onen vychovaný ďábel se svými přáteli? A dále rozlišování. Odkud přicházejí komentáře, slova, učení – kdo je říká? Rozlišovat a udržovat bdělost, abychom nedali vstoupit tomu, kdo klame, svádí, okouzluje. **Prosme Pána o tuto milost – milost rozlišování a bdělosti.**"*